

Lapitz, A., Arbelaiz, A., O'Rourke, C. J., Lavin, J. L., Casta, A. L., Ibarra, C., Jimeno, J. P., Santos-Laso, A., Izquierdo-Sanchez, L., Krawczyk, M., Perugorria, M. J., Jimenez-Aguero, R., Sanchez-Campos, A., Riaño, I., González, E., Lammert, F., Marzioni, M., Macias, R. I. R., Marin, J. J. G., ... Banales, J. M. (2020). Patients with Cholangiocarcinoma Present Specific RNA Profiles in Serum and Urine Extracellular Vesicles Mirroring the Tumor Expression: Novel Liquid Biopsy Biomarkers for Disease Diagnosis. *Cells*, 9(3), 1-33. <https://doi.org/10.3390/cells9030721>

Mayo Clinic (2023). Cholangiocarcinoma (bile duct cancer). Джерело: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/cholangiocarcinoma/symptoms-causes/syc-20352408>

Oh, D-Y, He, A.R., Qin, S., Chen, L-T, Okusaka, T, Vogel, A.,... Valle, J.W. (2022). Durvalumab plus gemcitabine and cisplatin in advanced biliary tract cancer. *New England Journal of Medicine*. 1(8), doi:10.1056/EVIDoa2200015

Ramjeesingh, R., Chaudhury, P., Tam, V.C., Roberge, D., Lim, H.J., Knox, J.J., Asselah, J., Doucette, S., Chhiber, N. & Goodwin, R. (2023). A practical guide for the systemic treatment of biliary tract cancer in Canada. *Current Oncology*. 30, 7132-7150. <https://doi.org/10.3390/currenco130080517>
Джерело: <https://www.mdpi.com/journal/currenco1>

Simile, M.M., Bagella, P., Vidili, G., Spanu, A., Manetti, R., Seddaiu, M.A., ...Paliogiannis, P. (2019). Targeted therapies in cholangiocarcinoma: Emerging evidence from clinical trials. *Medicina (Kaunas)*. 55(2): 42. doi: 10.3390/medicina55020042

Особлива подяка Девіду Р. Пернеллу, МА, АМІ за створення ілюстрацій.
<https://www.linkedin.com/in/purnellmedicalillustration>

Березень 2025 р./bjc
mychcc.ca

Холангіокарцинома (ССА) Рак жовчних проток

Що роблять жовчні протоки?

Жовчні протоки — це трубки, що з'єднують печінку й жовчний міхур із тонким кишковиком. Жовч виробляється в печінці, а жовчні протоки дозволяють доставляти її з печінки й жовчного міхура до тонкої кишки, щоб сприяти перетравленню жиру.

Що таке холангіокарцинома?

Це рак жовчних проток.

Існує три різні типи холангіокарциноми (ССА) залежно від локалізації:

- 1. Внутрішньопечінкова холангіокарцинома (iCCA)**
 - Локалізується в жовчних протоках печінки
- 2. Позапечінкова або дистальна холангіокарцинома (dCCA)**
 - Локалізується в частині жовчних проток поза печінкою

3. Внутрішньопотокова холангіокарцинома або пухлина Клатскіна (рССА)

- Локалізується в місці з'єднання правого і лівого жовчних проток

Ознаки й симптоми

- ✓ Жовтяниця (пожовтіння шкіри й очей)
- ✓ Темна сеча
- ✓ Кал світло-бурого кольору
- ✓ Болі в животі
- ✓ Свербіж шкіри
- ✓ Лихоманка
- ✓ Нудота та блювання
- ✓ Втома
- ✓ Втрата ваги

Фактори ризику

- ✓ У більшості випадків ССА виникає без виразної причини
- ✓ Первинний склерозуючий холангіт (PSC)
 - Автоімунне захворювання
- ✓ Первинні жовчні камені (камені в жовчному міхурі)
- ✓ Хронічна вірусна інфекція, викликана гепатитом В або С
- ✓ Виразковий коліт
- ✓ Печінкові сисуни (паразитичні черви)
- ✓ Діабет
- ✓ Вплив хімічних речовин
- ✓ Вроджені стани:
 - Аномальне з'єднання жовчних і панкреатичних проток і холедохальні кісти
 - Аномальні розширення жовчних проток за межами печінки (рідко)

Пов'язані з холангіокарциномою

- ✓ Ожиріння
- ✓ Вживання алкоголю

Клінічні дослідження

- ✓ Вебсайт CAPTUR (Канада)
 - <https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT03297606>
- ✓ Вебсайт всесвітніх клінічних досліджень
 - <https://www.clinicaltrials.gov>

Прогноз

- ✓ Агресивний рак із показником середньої виживаності 24 місяці
- ✓ На даний момент єдиним способом лікування є повне видалення пухлини
- ✓ У глобальному масштабі виживаність становить 10 %

Профілактика

- ✓ Киньте палити
- ✓ Знизьте ризик захворювань печінки:
 - Вживайте алкоголь у помірних кількостях (0–2 порції на тиждень)
- ✓ Підтримуйте здорову вагу
- ✓ Ретельно готуйте м'ясо
- ✓ Дотримуйтеся вказівок під час роботи з хімікатами

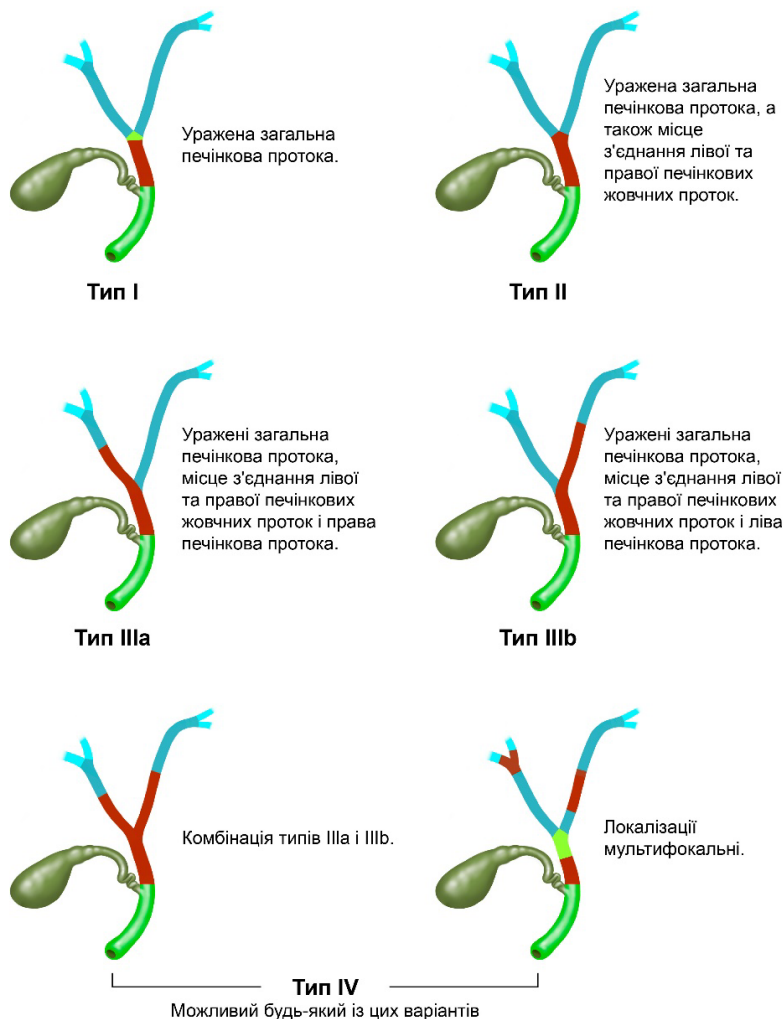
Список використаних джерел

Canadian Cancer Society (2023). What is bile duct cancer? Джерело: <https://cancer.ca/en/search#q=what%20is%20bile%20duct%20cancer&ort=relevancy>

Gupta, A. & Dixon, E. (2017). Epidemiology and risk factors: Intrahepatic cholangiocarcinoma. *Hepatobiliary Surgery and Nutrition*, 6(2): 101-104 doi: 10.21037/hbsn.2017.01.02

Kirstein, M.M. & Vogel, A. (2016) Epidemiology and Risk factors of cholangiocarcinoma. *Visceral Medicine* 32(6). 395-400. doi: 10.1159/000453013

Типи перихілярного раку Класифікація по Бісмут-Корлетт за типами

- ✓ Тютюнопаління
- ✓ Цироз печінки
- ✓ MASLD (стеатоз печінки, пов'язаний із порушенням метаболізму)
- ✓ Метаболічний синдром

Методи діагностики

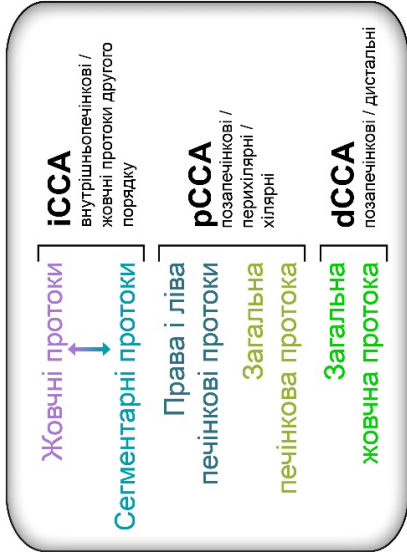
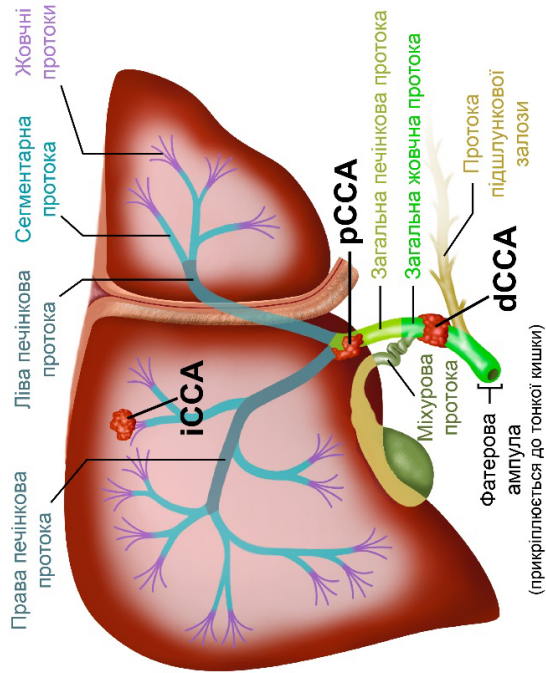
- ✓ Біохімічні аналізи крові
- ✓ Аналізи на онкомаркери. СЕА та СА-19-9
- ✓ Біопсія
- ✓ Ультразвук
- ✓ Комп'ютерна томографія.
- ✓ Лапароскопія.
- ✓ Біомаркери
- ✓ Рідинна біопсія ctDNA

Лікування

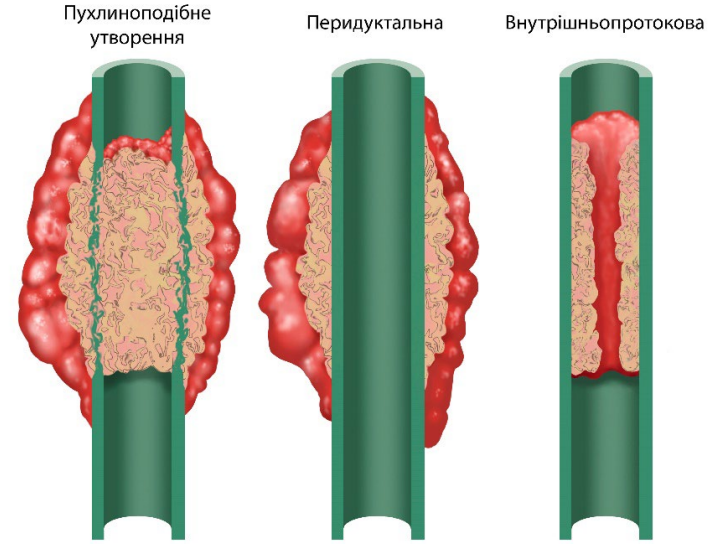
Обговоріть варіанти зі своїм лікарем.

- ✓ Хірургічне втручання:
 - Видалення частини жовчної протоки, якщо пухлина невеликого розміру, або часткова гепатектомія, або процедура Уіпла.
- ✓ Ад'ювантна терапія після операції:
 - Хіміотерапія або променева терапія для зниження ризику повернення раку.
- ✓ Паліативна хірургія:
 - Обхідний анастомоз на жовчних протоках або ендоскопічне встановлення стента.
- ✓ Променева терапія
- ✓ Хіміотерапія з використанням препаратів для зупинки росту ракових клітин
- ✓ Регіонарна хіміотерапія
- ✓ Імунотерапія
- ✓ Таргетна терапія

Холангіокарцинома (CCA)

Класифікація пухлин жовчних проток за морфологією

Жовчовивідна система

